

Bohoslužba Brno 5.4. 2020 nahraná na webu v době koronaviru

modlitba: Pane, máme mnoho důvodů k reptání, ale také mnoho důvodů k vděčnosti. Prosím, dej ať na ně nezapomínáme. Přicházíme dnes k Tobě jako Tvůj lid, ti, kteří od Tebe přijali odpuštění, lásku a dědictví ve věčném království. Chceme se naučit Ti důvěřovat i v tomto světě, pomoz nám v tom. Amen.

Píseň: Chvalte Hospodina z nebes

čtení z Bible: Dnes je Květná neděle, a tak budeme číst o Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma, tento rok z Matoušova evangelia. Matouš 21,1-17

kázání

Tak je Květná neděle, svátek, který je úplně dělaný na to, aby se slavil pořádným procesím někde v přírodě, s kytkami a mávátky. A nejen, že my protestanté ho i za normálních okolností trochu odbýváme normální bohoslužbou – v dnešní smutné době nebude nic. Není doba pro oslavy. Ani by se to nehodilo s ohledem na lidi, kteří někoho oplakávají, ať už u nás nebo ve světě.

Ale i tak si můžeme vzít poučení z toho vyprávění o Ježíšově triumfálním příjezdu. Je to jedna z řídkých chvil, kdy se projevuje jako opravdový Pán a vládce, přichází s pompou a autoritou. A nám to připomíná, že on si tu pompu a oslavu zaslouží, a na tu autoritu má právo.

Samozřejmě, že jsou tam momenty, které uhýbají od typické představy královského příjezdu, někdy i docela ironické podtóny. Například osel místo koně – Matouš nám úslužně píše, na které proroctví to odkazuje, na Zachariáše 9,9 (přečíst Mt 21,4-5). Je to znamení mírumilovného krále. Ovšem, ještě navíc je to půjčený osel – to je takový mnohoznačný fakt. Na jednu stranu připomíná, že Pán Ježíš na zemi neměl skoro nic svého – na druhou stranu, jemu přece patří celá země, tak i všichni oslové. Dále je tu to, že Pán Ježíš dobře ví, že ti, kdo dneska jásají, zanedlouho budou bázně mlčet, nebo dokonce volat: "Ukřižuj!" Ostatně, něco o tom už vypovídá fakt, že Ježíš nakonec v Jeruzalémě ani nepřespál, šel nocovat zpátky na venkov. Přijíždí triumfálně, ale nemá žádnou oficiální pravomoc a nesnaží se ji získat. Když už se rozhodne proti někomu rázně zakročit, nejsou to okupanti Římané, ale ti, kdo rozptylují lidi od modliteb.

A přece – z celé scény číší Ježíšova královská sláva a autorita. Která mu po právu náleží. Máme tu jeden z biblických oddílů, které jako by říkaly: Podívej se pozorně, kdo je ten Ježíš. Nejen moudrý rabín. Nejen zázračný léčitel a přemožitel zlých sil. Nejen laskavý přítel. A pro nás, lidi 21. století, by asi bylo užitečné dodat – nejen Boží Syn ve smyslu nějaké neurčité, vzdálené osobnosti žijící někde v nějaké dimenzi, které se nepřesně říká nebe. Nejen chlapík s vousy a v hábitu na obrázcích. Nejen něžná otcovská figura, které se vždy můžeme svěřit. Ale také Král. Král všech králů. Ten, který si zaslouží volání "Sláva!"

Zkusme nechat stranou všechny ty prvomájové průvody a jiné akce povinné v době tyranie. Faktem je, že upřímně míněné veřejné provolávání slávy v dnešní době není častý jev. Určitě ne ve vztahu k politikům, a vlastně skoro vůbec. A všimněte si, že některým lidem to chybí tak, že si sami najdou kompenzaci – jdou na koncert rockové hvězdy, nebo pouť do Říma, aby uviděli papeže, nebo na královskou svatbu, nebo kdo ví co. Aby konečně mohli někoho obdivovat a pořádně si zařvat radostí. Ale ne vždycky je ten dotyčný hoden oslavování! Někteří lidé si to silně uvědomují a nehodlají se nikomu klanět. Někteří si to tak moc uvědomují, že začnou být alergičtí na jakýkoliv projev obdivu vůči komukoli, stanou se z nich takoví cynikové, až jsou protivní.

Vtip je v tom, že Židé Ježíšovy doby na tom byli podobně! Oni samozřejmě vůbec nebaštili to napařování a pompu pohanského Říma, ani když zrovna v Římě byli. Ale v Judsku a okolí? Koho tam tak mohli obdivovat?! Trapného a a neschopného Pontia Piláta? Vykutáleného Annáše a Kaifáše? Heroda Antipu, který myslel jen na to, jak od Říma urvat další privilegia? Respekt si zasloužili jen někteří učitelé Zákona, ale to byli učitelé, nesnažili se být něčím víc. Vůbec se nemůžeme divit, že tak toužebně očekávali Mesiáše.

A Mesiáš přichází. Jak už jsem řekla, Pán Ježíš překračuje roli učitele, proroka, nositele slova Božího. V tuto chvíli se nechává oslavovat jako Mesiáš. Konečně. Z evangelií víme, že předtím se dost bránil veřejným poctám, někdy je i vědomě bojkotoval. Nanejvýš tak něco prozradil Dvanáctce, a to ještě s varováním, že součástí jeho kralování bude utrpení a smrt.

Předtím nebyl ten správný čas na davové oslavy, a teď ten čas přišel. Je to, jako když Gandalf Bílý odhodil ošuntělý šedivý plášť a ukázal svou moc. (To je přirovnání naruby, protože Gandalf byl částečně vytvořen podle Ježíšova modelu.)

Jádrem zástupu jsou Ježíšovi učedníci, ale k nim se přidávají ty davy lidí, kteří se za Ježíšem stahovaly, když učil a uzdravoval, a často už dřív měly chuť ho provolat Králem. A rozruch se šíří. Někteří lidé ještě pořád zůstávají na tom, že je to “jenom” prorok, ale i tak v něm vidí příchod Božího království a oslavují. Na konci dne už je to vážně velký rozruch.

I děti se přidávají – z toho je poznat, že to musela být veselá, rozjařená událost. Kdoví, jestli jim bylo jasné, co to vlastně provolávají - ale my víme, že to byla pravda. Někdo by možná spolu s farizeji namítal proti tomu volání dětí – ne, že by byl našťvaný, že si Ježíš přisvojuje titul syna Davidova, ale protože by chtěl, aby rozuměly tomu, co volají. Ale Ježíš nenamítá. Jednak ví, že to je čistá pravda, a za druhé je mu sympatický každý, kdo je schopný zapomenout na svou hrdost a důstojnost a provolávat slávu Bohu, z čistého veselí a rozjařenosti. Vzpomeňme si tančícího Davida a na Ježíšovy výroky o tom, že máme být jako děti. Je to snazší cesta k opravdovému milování Boha, než stát nadurděně stranou a reptat.

Pointa je v tom, že i Židé tehdejší doby poznali skepticismus a zklamání nad politickou situací, zažili nedostatek dobrých vládců a vzorů pro život. Ale v Ježíšovi rozpoznaly tisíce lidí člověka, který je hoden pocty. Skutečného Mesiáše. U některých to bylo jen povrchní a nepřekhalo Velký pátek. U některých to bylo zatím jen povrchní a dostalo to pevnější formu až po seslání Ducha svatého. Někteří byli už pevně zakotvení ve víře v něho. Ale tady se všichni bez rozdílu rozjařili a vzdali mu čest.

Všichni křesťané od dob prvních velikonočí jsou zváni ke chvále a uctívání našeho Pána. Pro někoho je to přirozené, zapadne do toho jak ryba do vody, je rád, že může najít lepší cíl pro svůj obdiv než je nějaká pomíjivá hudební hvězda. Někomu to jde hůř, je hrdý, kritický. Někomu se to v hlavě poplete a víc respektuje faráře než Pána Ježíše (to je vážně špatně). A někdo třeba má o Ježíšovi představy, které zakrývají jeho královský majestát – jak jsem říkala na začátku, možná je mu Pán příliš vágní a vzdálený, nebo naopak příliš miloučkový a hodňoučkový. Někdo má zase tolik starostí, že když se modlí, tak jenom prosí o konkrétní věci. Ale dneska jsme vyzýváni k tomu, abychom vzdali čest svému Králi. Když to nejde samo, tak to si pomůžeme – žalmem z Bible, písničkou, pokleknutím. Křesťané se neschází na bohoslužbu, jen aby sami něco přijali, třeba poučení, potěšení, (popovídání s přáteli...). Představme si, že máme u něj audienci v nebeském paláci urpsotřed andělských dvořanů. To první, co uděláme, je hluboká poklona. Tak se pokloňme.

Amen.

píseň: Tvé svaté jméno Ježíš

přímluvná modlitba

Přimlouvejme se: Drahý Bože, přimlouváme se za ty, kdo jsou nemocní. Přimlouváme se za ty, kdo truchlí. Prosíme také za ty, kdo mají více práce než kdy jindy a často jsou zcela vyčerpaní. A prosíme za ty, kdo naopak nemohou pracovat a mají strach o své živobytí. Prosíme, pomoz! Zjev svou velikou moc a velkorysost! Amen.

Dnes bychom za normálních okolností slavili Večeři Páně. Nemůžeme. Ale Pán je s námi i tak, je nám na dosah. Všechny církve jsou na tom stejně, tak kolují po internetu modlitby pro tuto výjimečnou dobu. Můžeme se spojit v modlitbě pod vedením jedné z nich, a potom zazpíváme píseň “Svatý, svatý”, která nám připomene naši obvyklou Večeři Páně a zároveň se dobře hodí na dnešní neděli.

Pane Ježíši Kriste,
věříme, že jsi ve Večeři Páně přítomen
a vyznáváme, že jsi náš Pán a Bůh;
rozmnož v nás světlo této víry
a zapal naše srdce ohněm své lásky,
abychom se skrze tebe

klaněli Otci v Duchu a v pravdě.
Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků.

Píseň Svátý, svatý, třikrát svatý